

ПЕДАГОГІКА

УДК 378.881.111.1

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/69-1-32>

Ірина АФАНАСІЄВСЬКА,

orcid.org/0000-0001-7326-8559

*старший викладач кафедри англійської мови в судновій енергетиці
Херсонської державної морської академії
(Херсон, Україна) afanasievskaya.irina@gmail.com*

Надія ПОГОРЛЕЦЬКА,

orcid.org/0000-0002-2019-1671

*асистент кафедри англійської мови в судновій енергетиці
Херсонської державної морської академії
(Херсон, Україна) npohorletska@gmail.com*

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЙ ГЛИБИННОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ОНЛАЙН-ВИКЛАДАННЯ МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Наукову розвідку присвячено висвітленню сучасного підходу до викладання морської англійської мови в умовах онлайн-навчання. Глибине навчання готує студентів до неперервної освіти протягом життя, аналітичного мислення, опанування складних ситуацій, вирішення викликів та завдань, гнучкості у сучасному світі.

Мета статті – описати практичне застосування стратегій глибинного навчання у процесі онлайн-викладання морської англійської мови для суднових механіків.

*У статті надано аналітичний огляд наукового доробку з проблеми вивчення методів глибинного навчання та впровадження актуальних стратегій викладання морської англійської мови у вищій освіті. Слідом за William та Flora Hewlett, визначаємо глибине навчання як набір компетентностей, які студенти повинні опанувати, щоб не лише глибоко розуміти академічний матеріал, але й ефективно застосовувати свої знання для вирішення завдань, які виконують у процесі навчання та професійній діяльності. Реалізація стратегій глибинного навчання, таких як перевернуте навчання (*flipped learning*), пошукове навчання (*inquiry-based learning*), «навчання у дії» (*project-based learning*), не лише сприяє ефективній освіті вахтових механіків, але й активно формує ключові компетентності для їхнього успішного майбутнього.*

Дослідження стратегій глибинного навчання уможливило визначення потенціалу їх застосування у сфері онлайн-викладання морської англійської мови для вахтових механіків. Упровадження таких методів дозволяє значно покращити ефективність освітнього процесу під час проведення занять у форматі синхронного режиму та дистанційного навчання. Крім того, імплементація стратегій глибинного навчання сприяє розширенню освітнього середовища завдяки використанню навчальних платформ, мультимедійних засобів, інтерактивних опитувальників, онлайн-сервісів та додатків. Реалізація їх надає здобувачам освіти відмінні можливості для глибокого вивчення матеріалу та практичного застосування отриманих навичок у реальних ситуаціях, що є ключовим елементом формування професійної компетентності.

Ключові слова: морська англійська мова, глибине навчання, стратегія глибинного навчання, онлайн-навчання.

Iryna AFANASIEVSKA,

orcid.org/0000-0001-7326-8559

*Senior lecturer at English Language Department for Marine Engineers
Kherson State Maritime Academy
(Kherson, Ukraine) afanasievskaya.irina@gmail.com*

Nadiia POHORLETSKA,

orcid.org/0000-0002-2019-1671

*Assistant of English Language Department for Marine Engineers
Kherson State Maritime Academy
(Kherson, Ukraine) npohorletska@gmail.com*

APPLYING DEEPER LEARNING STRATEGIES TO TEACHING MARITIME ENGLISH ONLINE

The article is devoted to exploring the modern approach to teaching Marine English in the context of online learning. Deeper learning prepares students for lifelong continuous education, analytical thinking, mastery of complex situations, solving challenges and tasks, and flexibility.

The purpose of the article is to study the practical application possibilities of deeper learning strategies to online teaching Maritime English for marine engineers.

The article provides an analytical review of the scientific literature on the study of deeper learning methods and the implementation of current strategies for teaching Marine English in higher education. Following William and Flora Hewlett, we define deeper learning as a set of competencies that students must master in order to develop a keen understanding of academic content and apply their knowledge to problems in the learning process and professional activities. The implementation of deeper learning strategies, such as flipped learning, inquiry-based learning, and project-based learning, not only contributes to the effective education of marine engineers but also actively forms key competencies for their successful future.

The research on deeper learning strategies has identified their potential application in the field of online teaching Maritime English for marine engineers. The implementation of such strategies significantly improves the efficiency of the educational process during synchronous and distance learning. Additionally, the realization of deeper learning strategies contributes to expanding the study environment through the use of educational platforms, multimedia tools, interactive quizzes, online services, and applications. These teaching methods provide students with excellent opportunities for in-depth learning of the material and the practical application of acquired skills in real situations, which is a key element in the formation of their professional competence.

Key words: *Maritime English, deeper learning, deeper learning strategy, online learning.*

Постановка проблеми. Протягом десятиліть освітня модель зіштовхувалася з викликами, подолати які допомагали різні підходи до навчання, методи та стратегії. Сьогодні перед вищою освітою стоїть складне завдання, котре включає не лише підготовку здобувачів вищої освіти у професійній сфері, а й ефективне застосування ними своїх знань та навичок у контексті реальних ситуацій. Освітня галузь гнучко змінює усталені та традиційні підходи до викладання на нові та актуальні, які відповідають вимогам сучасності.

Говорячи про освіту в Україні, варто зазначити, що освітній процес зазнав модифікацій не лише через пандемію COVID, а й у зв'язку з введенням воєнного стану. Тому дистанційне або гібридне навчання стало єдиною можливістю продовжити здобувати освіту, що слугувало серйозним викликом як для здобувачів, так і для викладачів. Проте досвід дистанційної роботи під час пандемії сприяв переходу на нову освітню модель з введенням воєнного стану, особливо у разі тимчасового переміщення закладу вищої освіти як у випадку з Херсонською державною морською академією.

Аналіз досліджень. Під час навчання морської англійської мови студентів факультету суднової енергетики Херсонської державної морської академії викладачі створюють електронні курси та підбирають завдання, послуговуючись досвідом імплементації стратегій глибинного навчання у контексті комунікативного та компетентнісного підходів, враховуючи необхідність засвоєння умінь професійної діяльності студентами. Спрямоване на розвиток ключових компетентностей, які виходять за межі простого володіння основним академічним матеріалом, глибинне навчання передбачає підготовку здобувачів вищої освіти до того, щоб вони стали постійними студентами та критичними мислителями, які здатні вирішувати

складні завдання та адаптуватися до сучасного світу, котрий постійно змінюється.

Глибинне навчання походить з американської педагогіки, ідею якого розвинув філософ John Dewey. Через призму прагматичного підходу вчений розглядав мету освіти у вихованні розсудливих, критично рефлексивних, соціально залучених особистостей, а не пасивних учасників освітнього процесу. John Dewey відкидав метод навчання за допомогою традиційного запам'ятовування, що базувалося на заздалегідь визначеній навчальній програмі (Hargraves, 2021). Ідеям філософа завдячують такі педагогічні практики, як індивідуалізоване, проблемно-орієнтоване, інтегроване навчання, навчання через пошук та дослідження тощо.

William та Flora Hewlett визначили глибинне навчання як набір компетентностей, які студенти повинні опанувати, щоб розвинути глибоке розуміння навчального матеріалу та застосовувати свої знання для вирішення завдань у навчанні та на роботі (Hewlett William, Hewlett Flora, 2013). Серед компетентностей, пов'язаних із глибинним навчанням, виділяють пізнавальну (фундаментальні знання в академічному середовищі, критичне мислення та вирішення складних задач), міжособистісну (співпраця та комунікація) та внутрішньоособистісну (розуміння, як треба вчитися; академічне мислення, за якого студенти розвивають позитивне відношення та переконання щодо своєї ідентичності й своїх академічних можливостей) сфери діяльності (Bitter, Loney, 2015: 3).

У своїй науковій праці Audrey S. Pereira та Monika M. Wahi презентували огляд 127 статей, опублікованих протягом останніх 20 років і спрямованих на методи глибинного навчання у вищій освіті. Результати дослідження засвідчили, що найпоширенішими методами глибинного навчання є

робота у парах та малих групах (colloborative peer learning), використання кейсів, проблемно-орієнтованих завдань та медіа. Серед модальностей, які вивчались у контексті глибинного навчання, найбільш поширеними виявилися онлайн та гібридні форми. Зазначено, що популярною формою навчання, у якій вивчались методи глибинного навчання, залишається зустріч «face-to-face», навіть у зв'язку з тенденцією переходу до онлайн-курсів у просторі вищої освіти протягом останніх 10 років (Pereira, Wahi, 2019: 63). Сучасні дослідження методів глибинного навчання у вищій освіті змінюють вектор у бік вивчення онлайн-засобів глибинного навчання, реалізованих у дистанційній формі. Такі трансформації спричинені викликами сьогодення та перспективними модифікаціями у сфері вищої освіти на користь онлайн-формату.

Досвід впровадження актуальних методів навчання викладачами Херсонської державної морської академії у курсі морської англійської мови висвітлений у наукових працях. Описано практичний досвід організації активної взаємодії зі студентами дистанційних груп в умовах онлайн-навчання та запропоновано стратегії розробки електронних навчальних посібників та додаткових курсів викладачів для досягнення високого рівня онлайн-взаємодії студентів (Кудрявцева та ін., 2023: 287). Висвітлено використання сучасних цифрових інструментів для ефективної роботи електронних книг та електронних курсів, зазначено роль, яку вони відіграють в атмосфері активної взаємодії, що дозволяє студентам заглибитися у навчальну діяльність та сприяє веденню відкритих обговорень (Kudryavtseva et al., 2023: 707). Виокремлено переваги інтегрованого навчання морської англійської мови (Швецова, Бондаренко, 2023: 80). Не зважаючи на значний доробок у сфері впровадження новітніх методів та форм навчання англійської мови, є потреба у висвітленні прикладних досліджень стратегій глибинного навчання, які можуть бути імплементовані на заняттях морської англійської мови під час онлайн-навчання.

Метою статті – описати практичне застосування стратегій глибинного навчання у процесі онлайн-викладання морської англійської мови для суднових механіків.

Виклад основного матеріалу. Впровадження в освітній процес дистанційної форми навчання стало ключем до вирішення низки викликів, які постали перед освітою сьогодні. Зважаючи на географічну віддаленість учасників освітнього процесу, технічні можливості різного типу пристроїв, за допомогою яких навчаються студенти та викла-

дають науково-педагогічні працівники, актуальності набуває питання гнучкості та ефективності стратегій, які застосовуються під час занять.

Відповідно до рекомендацій ІМО Model Course 3.17. Maritime English викладання морської англійської мови для суднових механіків здійснюється на основі комунікативного підходу, який орієнтований на студента та сприяє активному навчанню. Здобувачів заохочують вивчати мову та експериментувати з нею. При цьому роль викладача в освітньому процесі змінюється, він інструктує, наглядає та підтримує (ІМО Model Course 3.17, 2015: 73). Модельний курс окреслює елементи мовної системи (лексичні та фонетичні одиниці, граматичні конструкції), якими повинні оперувати здобувачі, та мовні навички (слухання, говоріння, читання, письмо), які студенти мають набути протягом навчання (Там само).

Спираючись на рекомендації та інструкції щодо викладання морської англійської мови, однією з ефективних стратегій, впроваджених під час дистанційної роботи, є перевернуте навчання (flipped learning). Перевернута класна кімната – це змішана модель навчання та викладання, яка реалізується в онлайн-форматі, де відбувається активна частина взаємодії. Така форма вимагає від здобувачів певної підготовки перед заняттям задля ефективного використання часу, проведення з викладачем та своєю групою.

З метою забезпечення освітньої діяльності, орієнтованої на студентів та задоволення їхніх академічних потреб створенні електронні курси на платформі дистанційного навчання LMS Moodle. Базовий курс вивчення морської англійської мови організовано з доступом до електронних підручників для суднових механіків на різних курсах. Наприклад, «Ship's Heart» та «Full Ahead» – для другого року навчання, «Operate It Shipshape» – для третього тощо. Крім того, викладачі ведуть додатковий інтерактивний курс на платформі дистанційного навчання для розширення освітнього середовища, поглиблення фахових знань і практичного опрацювання нового матеріалу. Готуючись до заняття заздалегідь, студенти виконують завдання на курсі, працюють з інформативними текстами в електронному підручнику, переглядають відео з професійним і навчальним контекстом, і вже, будучи на онлайн-уроці, вони є обізнаними в темі й готові перевірити свої отримані знання та взаємодіяти один з одним у практичній діяльності. Під час зустрічі на Zoom-конференції основна увага приділяється отриманню напівконтрольованої та вільної практики, використанню нових мовних структур та обговоренню

складних і незрозумілих питань. Тобто, онлайн-заняття присвячено активній співпраці, роботі у парах та малих групах, а не пасивному навчанню.

Однією з переваг flipped learning є автономність у навчанні. Враховуючи те, що студенти самі організують та планують свою роботу вдома, незалежно від викладача, отримують та аналізують нові знання з теми, шукають та вибирають ключові або необхідні факти, критично розглядають та отримують нові навички, розвивають їх, приймають необхідні рішення. Майбутнім морякам важливо сформувати навички самоосвіти ще до початку професійної кар'єри. Так, під час проходження плавальної практики, протягом роботи на судні або через інші обставини студенти можуть зареєструватися на онлайн-курси, розміщені на платформі LMS Moodle, і самостійно вивчати морську англійську мову, виконуючи завдання з електронного підручника та додаткового курсу викладача.

Включення в інтерактивні курси на платформі LMS Moodle діяльностей «Форум» і «Чат» може виявитися значущим і корисним аспектом для викладачів іноземної мови та їх студентів. Модуль форуму – це діяльність, де учасники освітнього процесу можуть ділитися ідеями та обговорювати проблеми. Цей інструмент пропонує асинхронне спілкування, дає можливість ставити запитання та відповідати на них, вести дискусії, а також подавати текстову інформацію у формі есе. Студенти визначають або обирають тему для обговорення. Звісно, умовою викладача є використання лише англійської мови у спілкуванні та тематичних блоках до модуля. Важливим на форумі є те, що студенти можуть вільно висловлюватись без попередження про граматичну помилку. Однак викладач звертає увагу на чистоту мовлення, оцінюючи граматичну правильність під час практики нового матеріалу.

Діяльність «Чат» призначений для синхронного спілкування. Використання цього інструменту сприяє відпрацюванню писемного мовлення. Здобувачі освіти можуть письмово висловлювати свої думки в реальному часі, що імітує живе та спонтанне спілкування. Навчальні діяльності «Форум» і «Чат» можуть бути використані для пояснення нового матеріалу курсу або відповіді на запитання студентів про незрозумілі чи суперечливі речі.

Інтерактивні курси, розроблені викладачами морської англійської мови з використанням мультимедійних засобів навчання (наприклад, Kahoot, Wordwall, Learning Apps, Mentimeter, Miro тощо), що робить їх привабливими для студентів. Вони дозволяють здобувачам освіти навчатися у власному темпі, асинхронно. Проте під час практич-

них занять студенти мають можливість спільно працювати в парах та малих групах (collaborative peer learning), вивчаючи та закріплюючи матеріал.

Завдання на інтерактивних курсах взаємопов'язані. У кожному блоці (модулі) курсу передбачені вправи для засвоєння, відпрацювання й закріплення лексики та граматики, а також завдання з професійної тематики – кейс-навчання, метод проєктів, пошукове навчання, дослідницька робота в малих групах.

Пошукове навчання (inquiry-based learning) – вдалий педагогічний метод для залучення студентів у процес вирішення умовно-реальних навчально-професійних ситуацій шляхом співпраці, формулювання питань, пошуку істини, творчого підходу та обміну думками в малих групах. Цей метод повсякчасно використовується на заняттях з англійської мови для судових механіків, яким необхідно застосовувати отримані професійні знання та навички, вміти аналізувати, синтезувати, порівнювати, узагальнювати, тим самим підвищувати результати навчання та готовність до майбутньої кар'єри. Викладач створює проблемну ситуацію, яка є основою цього методу, з метою надання студентів ролі суб'єкта навчання, формування нових знань та нових способів дій.

У кожному модулі є заплановані завдання ґрунтовного читання текстів зі справжніми морськими історіями, реальними ситуаціями на судах та у машинних відділеннях, так звані Marine Accident Reports. Повідомлення про інциденти у морі (Marine Accident Reports) – це спільне збирання досвіду екіпажу, операторів і власників суден з метою забезпечення безпеки на судах як робочих місцях. Вони сприяють формуванню повної інформативної картини ситуації та потенційних ризиків, надаючи читачам рекомендації щодо розробки ефективних стратегій безпеки. Крім того, вони радять власникам, операторам та екіпажам як уникнути подібних інцидентів у майбутньому та ефективно реагувати у разі виникнення їх. І вивчення подібного досвіду допомагає студентам опанувати базові поняття безпечної роботи на судні.

Зазвичай, перед проведенням заняття з ґрунтовного читання викладач пропонує переглянути Marine Accident Report в інтернеті. Це дозволяє студентам підготуватися до обговорення тематики заздалегідь. Для «занурення» студенти оглядають фотографії, географічні карти із повідомлень про інциденти у морі. Потім вони отримують проблемне завдання для аналізу фактів, з'ясування причин походження об'єктів, їхніх причинно-наслідкових зв'язків тощо. Можна навести такі

типи питань і завдань до тексту «Main engine failure on board the self-discharging bulk carrier Enterprise» (Module 3, навчальний посібник «Ship's Heart» з морської англійської мови для суднових механіків):

1) *Recognizing symptoms – critical understanding of facts (chain of misdoings):*

A. *The engine was restarted despite poor purification by the separator. Wasn't it risky?*

2) *Conducting analysis – opportunity for linking to theoretical readings:*

B. *What failures can happen with a lubricating oil separator?* (Afanasievskaya et al., 2021: 134–136).

Навчання на основі проєктів, «навчання у дії» (project-based learning) – підхід, який використовує багатогранні проєкти як центральну стратегію. На відміну від багатьох тестів, домашніх завдань та інших більш традиційних форм навчання, проєкти можуть тривати кілька тижнів або місяців, і часто мають міждисциплінарний характер (Hewlett William, Hewlett Flora, 2017: 17). Виконання такого типу завдань вимагає вивчення реального світу та сприяє удосконаленню навичок критичного мислення, дослідження, проведення інтерв'ю, співпраці, створення наукових робіт, мультимедійних презентацій тощо. Робота над проєктом може проводитися індивідуально, у парі чи групою здобувачів.

Серед найпопулярніших проєктних робіт є створення презентацій та представлення їх перед аудиторією. Наприклад, *Create the presentation about Fresh Water Generator; Design the presentation about Oily Water Separator; Prepare the interactive presentation about an Air Compressor using the plan: a) application, b) parts of air compressor, c) working principle*. Попередньо студенти повинні дослідити джерела, присвячені темі роботи, підготувати виступ, максимально візуалізувати об'єкт та предмет дослідження, а на занятті презентувати результат своєї праці. Такий тип завдань не лише розвиває навички аналізу й критичного мислення, а й допомагає подолати страх публічного виступу.

У разі залучення студентів до невеликих проєктів під час онлайн-занять з морської англійської мови роботу у парах чи малих групах доречно організувати за допомогою сесійних кімнат Zoom-конференції. Студентам можна запропонувати створити презентації, інфографіки чи постери, а потім представити їх та проаналізувати. Наприклад, *Create the presentation about Central Freshwater Cooling System; Design the infographic about the requirements of MARPOL Annex 1; Draw the infographic «Two-Stroke vs.*

Four-Stroke Engines»; Make the poster «Difference between Purifier and Clarifier». Такі завдання слугують інструментом «втягнення» здобувачів у освітній процес та дають можливість проявити себе з позиції творчості та креативності.

З огляду на популяризацію соціальних мереж для студентів цікавими є проєкти, які потребують створення коротких відео, реклами чи подкастів, як-от: *Write the advertisement of a valve; Create the advertisement of a centrifugal pump; Make the video «Garbage Disposal»; Record the podcast about the application of positive displacement pumps*. Вищезазначені завдання потребують більше часу на підготовку та творчого підходу до виконання проєкту.

Крім того, студентам можна запропонувати придумати та описати вірогідну ситуацію, яка могла б трапитися в машинному відділенні, та створити власний Marine Accident Report: *Write the short story about a marine engine breakdown; Create the marine accident report «Ship Engine Failure»*.

З метою залучення здобувачів до наукової роботи такі проєктні завдання, як *Write an article / a conference abstract, Make a research report*, допоможуть студентам відчувати себе у ролі науковців-початківців та створити плацдарм для подальших дослідницьких звершень. Окрім розвитку критичного мислення, аналізування та аргументації положень, тверджень чи концепцій під час роботи над науковими розвідками студенти мають можливість застосовувати набуті знання та здобувати нові через дослідження у своїй професійній сфері.

Висновки. Імплементация стратегій глибинного навчання у процесі вивчення морської англійської мови майбутніми судновими механіками на онлайн-заняттях відбувається у контексті комунікативного та компетентнісного підходів. Застосування стратегій глибинного навчання (flipped learning, inquiry-based learning, project-based learning) сприяє розвитку навичок критичного мислення, вирішення складних завдань, ефективної співпраці та комунікації. Адаптація завдань та вправ з огляду на специфіку онлайн-навчання розширює освітнє середовище та дозволяє використовувати більше часу для вивчення морської англійської мови, особливо у контексті асинхронного навчання на платформі LMS Moodle. Застосування різноманітних мультимедійних засобів, інтерактивних опитувальників та онлайн-сервісів допомагає зробити освітній процес більш цікавим та ефективним. Перспективним убачаємо висвітлення особливостей онлайн-навчання морської англійської мови для вахтових механіків у групах з різним рівнем мовленнєвої підготовки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кудрявцева В.Ф., Барсук С.Л., Фролова О.О. Базові елементи онлайн-навчання морської англійської мови. *Актуальні проблеми викладання освітніх компонент соціально-гуманітарного спрямування у вищій школі: збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції*. Херсон, 15-16 червня 2023 року. С. 287–292.
2. Afanasievskaya I., Diahyleva O., Gryshko Yu., Kudriavtseva V., Litikova, O., Tokarieva O., Usova Ya., Yurzhenko A. *Ship's Heart: Coursebook*. Kherson: KSMA Science Park "Maritime Industry Innovations" Ltd. 2021. 248 p.
3. Bitter C., Loney E. *Deeper Learning: Improving Student Outcomes for College, Career, and Civic Life*. The Education Policy Center at American Institutes for Research, 2015. 13 p. URL: <http://www.hewlett.org/library/hewlett-foundation-publication/deeper-learning-defined> (Last accessed: 15.10.2023).
4. Dede C. *The Role of Digital Technologies in Deeper Learning*. Harvard Graduate School of Education. December 2014. 36 p. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED561254.pdf> (Last accessed: 18.10.2023).
5. Hargraves V. *Dewey's Educational Philosophy*. January 18, 2021. URL: <https://theeducationhub.org.nz/deweys-educational-philosophy/> (Last accessed: 18.10.2023).
6. Hewlett W., Hewlett F. Foundation. *Decoding Deeper Learning in the Classroom*, 2017. URL: <https://hewlett.org/decoding-deeper-learning-in-the-classroom> (Last accessed: 15.10.2023).
7. Hewlett W., Hewlett F. Foundation. *Deeper learning defined*, 2013. URL: <http://www.hewlett.org/library/hewlett-foundation-publication/deeper-learning-defined> (Last accessed: 15.10.2023).
8. IMO Model Course 3.17. *Maritime English*. London: International Maritime Organization. 2015. 138 p.
9. Kudryavtseva V., Barsuk S. & Frolova O. Promoting Active Online Interaction with Maritime English Students. *TransNav*. September 2023. Vol. 17. № 3. P. 707–717. DOI: 10.12716/1001.17.03.23.
10. Pereira A.S., & Wahi M.M. Deeper Learning Methods and Modalities in Higher Education: A 20-year Review. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. Vol. 19(8), 2019. P. 48–71. Retrieved from <https://articlegateway.com/index.php/JHETP/article/view/2672> (Last accessed: 17.10.2023).
11. Shvetsova I., Bondarenko V. Content and Language Integrated Learning in the Teaching of Maritime English: Implications and Advantages. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2023. Вип. 92. Т. 2. С. 80–86. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.92.2.19>.

REFERENCES

1. Kudryavtseva, V.F., Barsuk, S.L., Frolova, O.O. (2023). Bazovi elementy onlayn-navchannya mors'koyi anhliys'koyi movy [Basic Elements of Online Teaching Maritime English]. *Zbirnyk materialiv I Mizhnarodnoyi naukovopraktychnoyi konferentsiyi "Aktual'ni problemy vykladannya osvitiikh komponent sotsial'no-humanitarnoho spriamuvannya u vyshchii shkoli"*. – Materials of the I International Scientific and Practical Conference "Actual Problems of Teaching Educational Components of Social and Humanitarian Sphere in Higher Education". Pp. 287–292. [In Ukrainian].
2. Afanasievskaya I., Diahyleva O., Gryshko Yu., Kudriavtseva V., Litikova, O., Tokarieva O., Usova Ya., Yurzhenko A. (2021). *Ship's Heart: Coursebook*. KSMA Science Park "Maritime Industry Innovations" Ltd. 248 p.
3. Bitter, C., Loney, E. (2015). *Deeper Learning: Improving Student Outcomes for College, Career, and Civic Life*. 13. Retrieved from <http://www.hewlett.org/library/hewlett-foundation-publication/deeper-learning-defined>.
4. Dede, C. (2014). *The Role of Digital Technologies in Deeper Learning*. Harvard Graduate School of Education. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED561254.pdf>.
5. Hargraves, V. (2021). *Dewey's Educational Philosophy*. Retrieved from <https://theeducationhub.org.nz/deweys-educational-philosophy/>.
6. Hewlett W., Hewlett F. Foundation. (2017). *Decoding Deeper Learning in the Classroom*. Retrieved from <https://hewlett.org/decoding-deeper-learning-in-the-classroom>.
7. Hewlett, W., Hewlett, F. Foundation. (2013). *Deeper learning defined*. Retrieved from <http://www.hewlett.org/library/hewlett-foundation-publication/deeper-learning-defined>.
8. IMO Model Course 3.17. *Maritime English* (2015). London: International Maritime Organization. 138 p.
9. Kudryavtseva, V., Barsuk, S. & Frolova, O. (2023). Promoting Active Online Interaction with Maritime English Students. *TransNav*. 2023. 17 (3). 707–717. DOI: 10.12716/1001.17.03.23.
10. Pereira, A.S., & Wahi, M.M. (2019). Deeper Learning Methods and Modalities in Higher Education: A 20-year Review. *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 19(8), 48–71. Retrieved from <https://articlegateway.com/index.php/JHETP/article/view/2672>.
11. Shvetsova, I., Bondarenko, V. (2023). Content and Language Integrated Learning in the Teaching of Maritime English: Implications and Advantages. *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Dragomanova*. Seriya 5. Pedagogichni nauky: realii ta perspektyvy – Scientific Journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University. Series 5. Pedagogical Sciences: Realities and Prospects, 92(2), 80–86. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.92.2.19>.